

Vrijdag visdag

De industriële revolutie veranderde Vlaanderen voorgoed. Arbeiders zwoegden lange dagen in de fabrieken en rokende schoorstenen wierpen hun schaduw over Vlaamse velden en steden. Schilder Victor Servrancx zag echter een rauwe schoonheid in al die baksteen. Wie door de abstracte lijnen en vormen van zijn canvassen heen kijkt, ontwaart een klun van schoorstenen, rook en productielijnen. De moderne wereld in beweging. Al bleef ook in deze nieuwe tijd de aloude traditie ‘vrijdag visdag’ overeind.

Bij de gewone man stond er op vrijdag meestal haring op het menu. Deze goedkope Noordzeevis paste nog net binnen het krappe budget van de fabrieksarbeiders. De zeebonken bruken hun vangst aan land waarna de vele rokerijen in en rond Brugge de haringen verwerkten. De vissen werden gepekeld en koud gerookt boven beukenhout. Zo kregen de haringen extra veel smaak en kon je ze langer bewaren. Zoete haringen, zoals ze werden genoemd, waren dé delicatessie van het volk. Met azijnsaus en gekookte patatjes vormden ze een waar feestmaal.

Dit beeld werd gecreëerd met de hulp van AI, geïnspireerd door het werk van Victor Servrancx.

Mopshond

Ook in Oost-Vlaanderen en Antwerpen lustte men op vrijdag wel een visje. In tegenstelling tot in de kuststreek werden de haringen hier echter niet gerookt, maar gepekeld en met ui en citroen opgelegd in azijn. De Vlaamse opgelegde zure haring was geboren! In de volksmond staat hij echter bekend als ‘rolmops’ - volgens de overlevering omdat het opgerolde visje met enige fantasie op de neus van een mopshond lijkt.

Anno 2024 is de haring een beetje van het voorplan verdwenen. Van de rokende schoorstenen die

Servrancx zo inspireerden schieten er in Brugge nog maar een paar over. Ook in het binnenland worden nog weinig haringen opgelegd. In totaal telt Vlaanderen nog vier visbedrijven die deze erkende streekproducten blijven roken en opleggen volgens de regels van de ambacht. Zet deze vrijdag dus zeker eens haring op het menu.

Ontdek alles over onze Vlaamse haring en alle andere streekproducten op www.streekproduct.be.